

Uchwała Nr SO-11/0954/180/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 23 kwietnia 2024 roku

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Lipno za rok 2023
wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r. w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Okrent
Członkowie: Małgorzata Lisowska
Danuta Szczepańska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1270, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Lipno sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami

opinię pozytywną.

UZASADNIENIE

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Gminy Lipno w roku 2023 wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami (przedłożone tut. Izbie w dniu 28 marca 2023 r.).

Wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu **zbędnie** przedłożono:

1. „Sprawozdanie opisowe z działalności kulturalno-edukacyjnej Gminnej Biblioteki Publicznej w Lipnie oraz filii bibliotecznej w Wilkowicach – podstawowe wskaźniki dotyczące funkcjonowania biblioteki w 2023 r.”.
2. „Zestawienie stanu należności i zobowiązań” – dotyczy Biblioteki.
3. „Wykonanie planu finansowego Gminnej Biblioteki Publicznej w Lipnie za 2023 rok”.
4. „Plan finansowy na rok 2023. Wykonanie za rok 2023 roku” – dotyczy Gminnego Ośrodka Kultury.
5. „Zestawienie stanu należności i zobowiązań na dzień 31.12.2023 r.” – dotyczy Gminnego Ośrodka Kultury.
6. „Informacja z wykonania planu finansowego Ośrodka Kultury w Lipnie za I pół 2023 rok”.

Skład Orzekający wskazuje, że z art. 267 ust. 3 ustawy o finansach publicznych wynika obowiązek przedłożenia regionalnej izbie obrachunkowej przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego, sprawozdania rocznego z wykonania budżetu jednostki, zawierającego zestawienie dochodów i wydatków

wynikające z zamknięć rachunków budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Z kolei, zgodnie z art. 265 pkt 2) ustawy o finansach publicznych sprawozdania finansowe, instytucje kultury przedkładają zarządowi jednostki samorządu terytorialnego. Następnie, stosownie do art. 267 ust. 1 pkt 2), zarząd przedkłada to sprawozdanie organowi stanowiącemu.

Przed wydaniem niniejszej opinii Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową po zmianach, uchwałą w sprawie wieloletniej prognozy finansowej po zmianach oraz sprawozdaniami Jednostki za 2023 rok przedkładanymi Izbie. Na tej podstawie ustalił co następuje.

I. Przedłożone „Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Lipno za 2023 rok” zawiera część opisową jak również część tabelaryczną.

1. Omawiając poszczególne działy klasyfikacji budżetowej, Wójt zawarł informację o planowanych i wykonanych dochodach i wydatkach. Przedstawił także stan zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31.12.2023 r. W objaśnieniach omówione zostały zaległości oraz udzielone odroczenia, umorzenia i zwolnienia w podatkach, pozyskane dotacje, realizacja projektów z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

2. W części tabelarycznej przedstawiono m.in.:

- dochody i wydatki w szczególności określonej zgodnie z uchwałą budżetową (tj. dochody w szczególności klasyfikacji budżetowej: dział, rozdział i paragraf oraz wydatki w szczególności klasyfikacji budżetowej: dział i rozdział),
- wykonanie dochodów i wydatków z zakresu zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami za 2023 rok,
- wykonanie zadań majątkowych,
- wykonanie budżetu w zakresie środków na finansowanie i realizację wydatków na zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych (dochody i wydatki),
- plan i wykonanie wydatków realizowanych w ramach Funduszu Sołeckiego,
- wykonanie budżetu w zakresie przychodów i rozchodów,
- wykonanie wydatków na dotacje za 2023 rok,
- wykonanie dochodów i wydatków z zakresu ochrony środowiska,
- wykonanie dochodów i wydatków w zakresie umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego.

II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2023 rok oraz z danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych, za wyjątkiem pozycji wykazanych w pkt VII niniejszej opinii.

III. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że:

1. Budżet Gminy Lipno za 2023 rok został wykonany z deficytem w wysokości 12.031.038,38 zł, przy planowanym deficycie budżetu w wysokości 20.470.237,98 zł. Wykonanie dochodów

i wydatków budżetu przedstawia się następująco:

- a) dochody wykonano w wysokości 64.537.152,62 zł, co stanowi 102,11 % planu, w tym:
  - dochody bieżące w wysokości 48.780.153,05 zł, co stanowi 102,45 % planu,
  - dochody majątkowe w wysokości 15.756.999,57 zł, co stanowi 101,08 % planu,
- b) wydatki wykonano w wysokości 76.568.191,00 zł, co stanowi 91,51 % planu, w tym:
  - wydatki bieżące w wysokości 43.150.826,04 zł, co stanowi 89,72 % planu,
  - wydatki majątkowe w wysokości 33.417.364,96 zł, co stanowi 93,92 % planu.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. Gmina zrealizowała przychody w wysokości 26.231.498,86 zł (przy planie 28.552.080,21 zł) z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 6.671.480,00 zł (100% planowanych przychodów z tego tytułu), z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu w kwocie 1.747.939,13 zł (100% planowanych przychodów z tego tytułu), nadwyżki z lat ubiegłych w wysokości 7.812.079,73 zł (przy planie wynoszącym 5.532.661,08 zł) oraz z tytułu pożyczek, kredytów, emisji papierów wartościowych w wysokości 10.000.000,00 zł (przy planie wynoszącym 14.600.000,00 zł).

Zrealizowane rozchody wyniosły 1.340.000,00 zł i w całości dotyczyły spłaty kredytów i pożyczek. Jednostka planowała również rozchody z tytułu przelewów na rachunki lokat w wysokości 6.741.842,23 zł, które nie zostały wykonane. Powyższe potwierdza sprawozdanie Rb-NDS – „Sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023”.

Z przedłożonego sprawozdania wynika, że na zadłużenie Gminy na koniec 2023 roku składały się zaciągnięte kredyty i pożyczki w kwocie 15.331.480,00 zł oraz zobowiązania wymagalne w kwocie 1.611,66 zł. Zadłużenie Gminy na dzień 31.12.2023 r. wyniosło łącznie 15.333.091,66 zł, co stanowi 23,76% wykonanych dochodów. Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-Z - „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2023 roku”.

IV. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, że:

1. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 196.955,59 zł (rozdziały 85153 – „Zwalczanie narkomanii” oraz 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi” 85232 – „Centra integracji społecznej”) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 169.992,56 zł w tym: (rozdział 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”, § 0480 – „Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych” w kwocie 131.971,41 zł oraz § 0270 - „Wpływy z części opłaty

za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym” w wysokości 38.021,15 zł. W budżecie roku 2023 zaplanowano również przychody z tytułu niewykorzystanych środków w ramach przeciwdziałania alkoholizmowi w wysokości 33.301,51 zł

Dochody w zł			Wydatki w zł		
Rozdział §	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 § 0270	38.021,15	38.021,15	85153	8.000,00	7.886,70
75618 § 0480	131.071,41	131.971,41	85154	180.294,07	174.218,89
			85232	15.000,00	14.850,00
Razem	169.992,56	169.992,56	Razem	203.294,07	196.955,59

Z wyliczenia na podstawie powyższych danych wynikających ze sprawozdań Rb-27S oraz Rb-28S wynika, iż Gmina ma możliwość planowania przychodów z tytułu niewykorzystanych środków w ramach przeciwdziałania alkoholizmowi wynikających z rozliczenia 2023 roku w kwocie 6.338,48 zł. Środki w tej wysokości zostały wprowadzone do budżetu roku 2024 po zmianach (uchwałą LXXIV/569/2024 z dnia 26.03.2024 r.).

2. Skład Orzekający stwierdza, że w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek oraz kar i odszkodowań w łącznej kwocie 676.187,60 zł:

Dział	Rozdział	Paragraf	4-ta cyfra	Plan	Wykonanie
600	60017	459	0	595.000,00	565.234,50
700	70005	458	0	300,00	195,00
700	70005	460	0	95.277,00	95.277,00
700	70007	460	0	20.000,00	14.893,46
750	75023	458	0	100,00	73,92
852	85295	458	0	30,00	1,78
900	90015	458	0	50,00	5,02
926	92601	460	0	510,00	506,92
Razem:				711.267,00	676.187,60

W złożonym sprawozdaniu Wójt odniósł się do opłaconych kar, odszkodowań i odsetek:

- str. 42 - kwota 565.234,50 zł - „Wydatek obejmuje odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych za przejęcie praw własności nieruchomości”,
- str. 43 - kwota 195,00 zł oraz kwota 95.277,00 zł - „środki wydatkowano również na odsetki na zwłokę w zapłacie opłaty za wyłączenie z produkcji rolnej, a także na zapłatę kary dotyczącej zwrotu aktualnej wartości pieniężnej od wcześniejszej sprzedaży działki (prze upływem 10 lat) otrzymanej od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa”,
- str. 44 – kwota 14.893,46 zł - „odszkodowania na rzecz osób fizycznych za mieszkańców nie płacących czynszu w Klonówcu i Wilkowicach – Gmina nie zapewniła mieszkania socjalnego”,
- str. 46 - kwota 73,92 zł - „odsetki od nieterminowego uregulowania należności wynikających z płatności faktury. W ramach rozliczenia projektu grantowego z dofinansowaniem unijnym pn. „Cyfrowa Gmina” gmina poniosła wydatek w wysokości 12.440,80 zł stanowiący zwrot niewykorzystanych środków zgodnie z umową o powierzenie grantu o nr 4927/3/2022”,

- str. 63 - kwota 5,02 zł - „odsetki dotyczyły nieterminowego uregulowania należności z tytułu faktury”,
- str. 66 - kwota 506,92 zł - „kara dotyczyła niedotrzymania terminu zawarcia umowy”.

V. Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Lipno realizuje Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego, o czym Wójt poinformował na str. 75 „Sprawozdania (...)”.

VI. Analiza sprawozdania z wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniem Rb-28S - „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023” wykazała, że:

1. Nie wystąpiły przypadki przekroczenia planowanych wydatków budżetowych.
2. Suma wykonanych wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) nie przekracza planu wydatków ustalonego w budżecie.
3. We wszystkich rozdziałach klasyfikacji budżetowej środki na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przekazano w wysokości 100,00 % planu.

VII. Skład Orzekający wskazuje, że w „Sprawozdaniu (...)” wystąpiły następujące nieprawidłowości:

- str. 35, część opisowa, pkt 2.6 „Dochody podlegające przekazaniu do budżetu państwa związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych gminie ustawami” wykazano:

- zrealizowane dochody ogółem zrealizowane w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych gminie ustawami w kwocie 25.467,57 zł zamiast 89.907,78 zł,
- dochody przekazane do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w kwocie 15.443,32 zł zamiast 78.930,00 zł,
- dochody potrącone na rzecz jednostki samorządu terytorialnego w kwocie 10.024,25 zł zamiast 10.986,78 zł,

jak wynika ze sprawozdania Rb-27ZZ - „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za okres od początku roku do końca IV kwartału roku 2023”,

- str. 78, część opisowa, pkt 3 „Wynik budżetu” – podano wynik budżetu ogółem na koniec 2023 r. w wysokości -12.031.038,38 zł (wartość prawidłowa) oraz wskazano na planowany w uchwale WPF wynik budżetu 2023 roku w wysokości -16.148.418,57 zł, co odpowiada wysokości deficytu planowanego na dzień 01.01.2023 r., natomiast zgodnie z uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej po zmianach (uchwała Nr LXXI/536/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r.) planowany wynik budżetu stanowił kwotę -20.470.237,98 zł,

- str. 79, część opisowa, pkt 6 „Kwota długu” – podano kwotę długu na koniec 2023 r. w wysokości 15.333.091,66 zł (wartość prawidłowa) oraz wskazano na planowaną na koniec 2023 roku kwotę długu w wysokości 22.636.655,00 zł, co odpowiada wysokości długu na dzień 01.01.2023 r.,

natomiast zgodnie z uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej po zmianach (uchwała Nr LXXI/536/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r.) planowana kwota długu wynosiła 19.931.480,00 zł.

- str. 121, część tabelaryczna, załącznik nr 8 „Wykonanie wydatków w ramach Funduszu Sołeckiego za rok 2023 – według stanu na dzień 31.12.2023 r.” wykazano wykonanie wydatków bieżących w kwocie 235.123,62 zł zamiast 220.123,62 zł oraz wykonanie wydatków majątkowych w kwocie 224.017,36 zł zamiast 239.017,36 zł, co wynika ze sprawozdania Rb-28S,
- str. 133, część tabelaryczna, załącznik nr 14 „Realizacja zadań w ramach Funduszu Pomocy za rok 2023 Wydatki” w dziale 801 - „Oświata i wychowanie” wykazano wykonanie wydatków w kwocie 324.582,00 zł zamiast 326.135,90 zł, jak wynika ze sprawozdania Rb-28S (pominięto wydatki wykonane w rozdziale 80153 - „Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych”).

VIII. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Ponadto, sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera:

- informację o zmianach w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 dokonanych w trakcie roku budżetowego, czym wypełniono wymogi określone w art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych,
- informację o stopniu zaawansowania programów wieloletnich, co spełnia wymogi wynikające z przepisu art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

IX. Załączona informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31.12.2023r. została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Małgorzata Okrent

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.